

GLADHEIDBESTRIJDINGSPLAN 2019– 2022

Team Beheer & Advies / Team Buitendienst

INHOUDSOPGAVE	PAGINA
1. INLEIDING	
1.1 Algemeen	4
1.2 Evaluatie periode 2017-2019	4
1.3 Opbouw gladheidbestrijdingsplan	4
2. UITGANGSPUNTEN	
2.1 Wettelijk kader	5
2.2 Verantwoordelijk	5
2.3 Prioriteiten	5
2.3.1. Uitgangspunten	
2.3.2. Routes	
2.4 Streeftijden	6
2.4.1 Hoofd routes	
2.4.2 Overige wegen	
2.4.3 Overige locaties	
2.5 Preventief	6
2.6 Strooiwijze	7
3. ORGANISATIE & WERKWIJZE	
3.1 Verantwoordelijkheden	8
3.2 Consignatieperiode	8
3.3 Organisatie	8
3.3.1 Tijdens kantooruren	
3.3.2 Buiten kantooruren	
3.3.3 Aansturing	
3.4 Signalering	9
3.4.1. Proactief	
3.4.2. Reactief	
3.4.3. Horizontale afstemming met buurgemeenten	
3.5 Werkwijze	10
3.5.1. Algemeen	
3.5.2. Voorbereidende werkzaamheden	
3.5.3. Primaire activiteiten	
3.5.4. Secundaire activiteiten	
3.5.5 Participatie en arbeid re-integratie	
3.6 Verantwoording	12
3.7 Neveneffecten	12
3.8 Zout	12
4. COMMUNICATIE	
4.1 Voorlichting	14
4.2 Overleg met hulpdiensten en openbaar vervoer	14
5. FINANCIËLE ASPECTEN	15

Bijlagen:

- A Evaluatie Gladheidbestrijdingsplan 2017-2019
- B Overzicht winterseizoenen 2017-2019
- C Overzichtstekening wegen, fietspaden en calamiteitenroute (in twee bladen)
- D Overzichtstekening Hot Spots
- E Ploegindeling gladheidbestrijding
- F Locaties zoutkisten
- G Proces sneeuw- en gladheidbestrijding
- H Operationeel proces sneeuw- en gladheidbestrijding
- I Tekst publicatie
- J Veel gestelde vragen

HOOFDSTUK 1 - INLEIDING

1.1 Algemeen

Het gladheidbestrijdingsplan wordt periodiek vastgesteld door het college van Burgemeester en Wethouders en geeft inzicht in de wijze hoe bij gladheidbestrijding te werk wordt gegaan, welke facetten worden uitbesteed aan Saver en wat door de gemeentelijke dienst zelf wordt gedaan.

Voor zowel de gemeentelijke organisatie, als Saver geldt dat de consignatie periode loopt van week 47 t/m week 10. Voor het team Buitendienst betekent dit dat naast de reguliere wacht- en storingsdienst in deze periode een tweede consignatiedienst operationeel is. De aansturing en communicatie is voor beide diensten gelijk en verloopt via de reguliere procesaansturing.

1.2 Evaluatie periode 2017-2019

Bijgevoegd, als bijlage A, is het “evaluatierapport van de periode 2017-2019”. In deze evaluatie wordt aangegeven hoe de gladheidbestrijding heeft plaatsgevonden en waar eventuele verbeterpunten en/of investeringen gewenst zijn.

1.3 Opbouw gladheidbestrijdingsplan

In het tweede hoofdstuk wordt aangegeven wat de uitgangspunten zijn voor de bestrijding van sneeuw- en gladheid. Het derde hoofdstuk gaat in op de organisatie en werkwijze van de sneeuw- en gladheidbestrijding. Hoofdstuk 4 gaat in op de communicatie omtrent het gladheid bestrijdingsplan. Hoofdstuk 5 geeft inzicht in de financiële consequenties.

HOOFDSTUK 2 - UITGANGSPUNTEN

2.1 Wettelijk kader

Er bestaat geen wettelijke verplichting voor de gemeente om de wegen altijd vrij te hebben van sneeuw en ijs (resultaatsverplichting). Het is wel zo dat de gemeente in haar hoedanigheid als wegbeheerder op grond van de Wegenwet (artikel 15), de Wegenverkeerswet (artikel 2) en het Burgerlijk Wetboek (artikel 6:174 BW en 6:162 BW) een zorgplicht heeft.

Uit jurisprudentie blijkt dat de gemeente moet zorgen dat het de weggebruiker duidelijk is wat wel en wat niet wordt gedaan om de gladheid te bestrijden, waarbij de gemeente de maatschappelijke verplichting heeft te zorgen voor een veilig gebruik van de openbare ruimte. Hierbij zijn de volgende zaken van belang:

- Een deugdelijk gladheidbestrijdingsplan, dat gepubliceerd is
- Een adequaat gladheidmeldingssysteem
- Een goede administratie van tijden en gereden routes
- Voor handen hebben van voldoende materieel en strooizout
- Consistentie in beleid en uitvoering

Het gladheidbestrijdingsplan van de gemeente Bergen op Zoom is gebaseerd op de plannen en ervaringen uit voorgaande jaren, waardoor sprake is van consistent beleid. Het plan is gebaseerd op de Leidraad Gladheidbestrijdingsplan, publicatie 353 uit 2017 van de stichting CROW.

2.2 Verantwoordelijkheden

Het college van burgemeester en wethouders heeft als wegbeheerder een inspanningsverplichting bij het bestrijden van gladheid. Het wegbeheer is gemandateerd aan de Teammanager Beheer & Advies.

Het opstellen van een gladheidbestrijdingsplan is hiermee een taak van het team Beheer & Advies en dit team is tevens budget- en producthouder. Het team Buitendienst is verantwoordelijk voor de uitvoering van voorliggend gladheidbestrijdingsplan.

De teammanager Buitendienst heeft het mandaat om bij een dreigend zouttekort over te schakelen van het strooien van de primaire strooiroutes naar de calamiteiten routes. Overschakeling naar de calamiteitenroutes geschiedt in overleg met de hulpdiensten en openbaar vervoer.

2.3 Prioriteiten

2.3.1 Uitgangspunten

Voor het opstellen van het plan zijn een aantal uitgangspunten gehanteerd. Het belangrijkste uitgangspunt is de verkeersveiligheid waarbij de hulpdiensten zo vlug mogelijk ter plaatse moeten kunnen zijn. Dit betekent dat de hoofd verkeersroutes van hulpdiensten, politie, brandweer en ambulancediensten, voorrang krijgen. In het kader van de mobiliteit dient het openbaar vervoer zonder al te grote vertragingen doorgang te kunnen vinden. In overleg met de hulpdiensten en rekening houdende met de routes van het openbaar vervoer zijn de routes opgesteld.

Een ander uitgangspunt is dat de meest kwetsbare verkeersdeelnemers ook veilig aan het verkeer deel kunnen nemen. Met name fietsers, jonge kinderen en ouderen zijn met gladheid zeer kwetsbaar.

In het gladheidbestrijdingsplan zijn de primaire fietsroutes, zoals vastgelegd in het door de raad vastgestelde *Verkeersplan*, opgenomen. Daarnaast zijn enkele belangrijke alternatieve routes (met name in het buitengebied) opgenomen in het strooiplan en is bij de prioritering tevens aandacht gegeven aan de bereikbaarheid van grote bedrijven met continuïediensten.

Met de buurgemeenten, Provincie en Rijkswaterstaat is afgestemd dat de aansluitende wegen doorgaand worden gestrooid. Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat voetpaden niet behoren tot de gladheidbestrijding die de gemeente verzorgt. Wij gaan ervan uit dat burgers en bedrijven in dit geval hun eigen verantwoordelijkheid nemen vanuit hun 'burgerplicht'.

2.3.2 Routes

In het gladheidbestrijdingsplan zijn de routes voor gemotoriseerd verkeer (rijbanen) en de langzaam verkeer routes (fietspaden), hierna te noemen de *hoofdroutes*, opgenomen. De hoeveelheid aan middelen ter bestrijding van sneeuw- en gladheid is hierop gebaseerd.

Tevens is in het plan een calamiteitenroute opgenomen die gehanteerd wordt zodra er een tekort aan strooizout ontstaat of er sprake is van een extreme weersituatie. Deze calamiteitenroute is in overleg met de hulpdiensten (politie, brandweer en ambulancedienst) opgezet en heeft in de praktijk afgelopen winters zijn doeltreffendheid bewezen.

Bij overschakelen naar de calamiteitenroute worden de belanghebbenden (hulpdiensten, openbaar vervoer) op de hoogte gesteld. Zo ook als terug wordt geschakeld naar de hoofdroute.

In de hoofdroute zijn opgenomen:

- Gebiedsontsluitingswegen;
- Aan- en afvoerroutes naar gebouwen van hulpverleners en bedrijven met ploegendiensten;
- Belangrijke routes van het openbaar vervoer;
- Doorgaande fietsroutes;
- De calamiteitenroute (is een klein gedeelte van de hoofd route zijnde de meest belangrijke route door de gemeente Bergen op Zoom voor de hulpdiensten).

De totale lengte van de hoofd routes bedraagt circa 250 km. De calamiteitenroute is circa 30 km lang. In bijlage C zijn twee tekeningen gevoegd: de wegen voor gemotoriseerd verkeer respectievelijk de fietspaden.

Naar aanleiding van reacties uit de bevolking wordt de laatste seizoenen extra aandacht besteed aan de verschillende belangrijke fiets opstelplaatsen. In de praktijk is gebleken dat de gladheid van deze opstelplaatsen met alleen het strooien in de routes niet voldoende wordt bestreden. Om te zorgen voor een veiligere oversteek van fietsers wordt daarom meer aandacht aan de belangrijke doorsteken besteed.

2.4 Streftijden

2.4.1 Hoofdroute

Wegen en fietspaden van de hoofd routes zullen na melding binnen 3 uur volledig zijn gestrooid, geveegd en/of geschoven. Voor de burger betekent dit dat (uitzonderlijke weeromstandigheden nagelaten) deze routes binnen afzienbare tijd begaanbaar zijn. In de meest gunstige omstandigheden zijn de wegen ijsvrij binnen 3 uur na het strooien. De praktijk leert dat met het rijden van één ronde de sneeuw en gladheid niet verdwenen is. De routes worden derhalve gereden totdat deze schoon zijn. Afhankelijk van de weersomstandigheden kan dit één of meerdere dagen duren.

2.4.2 Overige wegen

Zodra de hoofdroute schoon is, kunnen de bestrijdingsmiddelen worden ingezet voor het bestrijden van sneeuw en gladheid op de overige wegen en fietspaden. Voor de burger betekent dit dat hij op deze overige wegen altijd voorzichtig moet zijn en zijn rijgedrag moet aanpassen.

De ervaring leert dat het materieel vooral wordt ingezet op de hoofd routes en dat voor de overige wegen nagenoeg geen capaciteit beschikbaar is.

2.4.3 Hot spots

Naast de hoofdroute en overige wegen zijn hot spots gewaarmerkt waar, op maat, gladheid wordt bestreden op werkdagen met de capaciteit en het materieel dat voor handen is. Hiermee wordt in principe pas gestart op werkdagen bij daglicht. Zie bijlage D voor de locaties. Voor de burger betekent dit dat op locaties met bijzondere aandacht (openbare gebouwen, scholen, bejaardentehuizen, winkelcentra, hellingen, etc.) zodra het mogelijk is, de gladheid wordt bestreden. Op 'kwetsbare' locaties worden zoutkisten geplaatst. Deze zoutkisten worden geplaatst bij hellingbanen en wooneenheden voor zorgbehoevende en bejaarden. Op deze manier kan direct en adequaat tegen de gladheid worden opgetreden op deze locaties.

2.5 Preventief strooien

Sinds een aantal jaren wordt gladheid preventief bestreden, dit wil zeggen dat voordat het glad wordt reeds een aanvang wordt gemaakt met het strooien. Hiermee wordt getracht onveilige situaties te voorkomen. Voor het preventief strooien wordt gebruik gemaakt van ons eigen gladheidssysteem waarmee gladheid in combinatie met de software van Meteo Group te "voorspellen" is

2.6 Strooiwijze

Door Saver wordt gebruik gemaakt van de nat strooi methode, waarbij aan het strooizout verzadigd pekewater wordt toegevoegd. Door de toevoeging van pekewater aan het strooizout verwaait het strooizout niet bij het strooien, blijft het strooizout langer liggen en is de werking veel sneller. Dit houdt in dat de hoofd-route, de wegen, voor gemotoriseerd verkeer (de Saver-routes) op deze wijze worden gestrooid. Voor het strooien van de fietspaden en het handmatig strooien (de gemeentelijke routes) wordt gebruik gemaakt van steenzout, dit zout heeft als voordeel boven andere zoutsoorten dat er korrels van verschillende grootte in voorkomen en daarom over een langere periode effectief is.

HOOFDSTUK 3 – ORGANISATIE & WERKWIJZE

3.1 Verantwoordelijkheden

Het team Beheer & Advies is budget- en producthouder van de gladheidbestrijding. Gladheidbestrijding is een subproduct binnen het product Wegen en valt onder het Programma 0401 – *Beheer Openbare Ruimte*. Dit team is verantwoordelijk voor de gladheidbestrijding zoals vastgelegd in voorliggend plan.

3.2 Consignatieperiode

Het gladheid bestrijdingsplan is operationeel van week 47 t/m week 10. Gedurende deze periode is de consignatieregeling bij zowel de gemeente Bergen op Zoom als bij Saver van kracht. Deze periode dient te worden afgebakend om in ieder geval in deze periode, waarbinnen het zwaartepunt van de sneeuw- en gladheidbestrijding ligt, de continuïteit van de gladheidbestrijding te kunnen garanderen. In bijlage E is het consignatierooster opgenomen van het team Buitendienst.

3.3 Organisatie

Het beleid van de gladheidbestrijding is ondergebracht bij het team Beheer&Advies, terwijl het operationele deel is ondergebracht bij team Buitendienst. (rol opdrachtgever – opdrachtnemer)

3.3.1 Tijdens kantooruren

Binnen het team Buitendienst is een teammanager van de Buitendienst belast met de uitvoering van dit plan. Tijdens kantooruren is hij coördinator gladheidbestrijding en daarmee het aanspreekpunt voor de uit te voeren werkzaamheden.

3.3.2 Buiten kantooruren

Tijdens de consignatieperiode is, buiten de reguliere wacht- en storingsdienst, de consignatiedienst gladheidbestrijding van toepassing. Dit houdt in dat volgens een consignatierooster de teammanagers buitendienst, als coördinator gladheidbestrijding, buiten kantooruren de verantwoordelijkheid dragen voor de gladheidbestrijding. Voor de consignatie beschikken wij over 3 teams. Elk team heeft opvolgend consignatie van woensdag tot woensdag. Een team bestaat uit 6 personen, te weten: 1 coördinator, 4 teamleden en 1 reserve.

3.3.3 Aansturing

De dienstdoende coördinator gladheidbestrijding zorgt ervoor dat opdracht wordt gegeven aan Saver en aan de eigen medewerkers voor de uitvoering van de gladheidbestrijding, houdt toezicht op de uitvoering en zorgt voor een registratie van elke uitruk in een strooiverslag.

3.4 Signalering

3.4.1 Proactief

Voor proactieve signalering beschikt de gemeente Bergen op Zoom over nauwkeurige informatie. Dit zijn de metingen van ons eigen meetsysteem in combinatie met gladheidinformatie van Meteo Group. Daarnaast kan informatie uit buurgemeenten een belangrijke signaleringsfunctie hebben.

- *Meteo Group*. De gemeente Bergen op Zoom beschikt over een abonnement dat voorziet in een internetaansluiting op de site van MeteoGroup. Deze site voorziet in historische, actuele en verwachte weeromstandigheden in Nederland. Dit systeem genereert informatie uit een landelijk dekkend systeem van meetsensoren in het wegdek van wegen. Aan de hand van de informatie (incl. bewegende radarbeelden) kan de coördinator een inschatting maken van de verwachte weersituatie. Dit systeem heeft met name een toegevoegde waarde daar waar het gaat om preventieve acties. Preventieve acties hebben hierbij tot doel het vroegtijdig bestrijden van de gladheid, het effectief inzetten van personeel en materieel en het vroegtijdig inschatten van de totale duur van de bestrijdingsacties.

- *Gladheidsmeldsysteem.* Sinds maart 2018 beschikt de gemeente over een eigen gladheidsmeldsysteem aan de Antwerpsestraatweg in Bergen op Zoom. Door een infraroodmeting worden de verschillen in wegdektemperatuur in dit wegdek in beeld gebracht. Dit systeem geeft een meer nauwkeurige melding met signaalfunctie dan de eerder genoemde informatie. Er wordt hierdoor nog pro actiever gehandeld maar ook efficiënter zodat het materieel en zout optimaal wordt benut.

3.4.2 Reactief

Naast de pro - actieve signalering is tevens sprake van re - actieve signalering. Deze vindt veelal plaats door de plaatselijke politie die aan de hand van ontstane situaties de gemeente om inzet van personele en/of materiële middelen kan verzoeken ter bestrijding van de gladheid. De politie neemt hiertoe contact op met de coördinator gladheidbestrijding.

Naast reactieve meldingen van de plaatselijke politie zullen in periodes van sneeuw- en gladheid ook meldingen binnenkomen via het KCC. De meldingen worden verzameld door de coördinator gladheidbestrijding. Indien de reactieve signalering geen betrekking heeft op de hoofd routes, zal de sneeuw- en gladheidbestrijding op de hoofd routes prevaleren.

3.4.3 Horizontale afstemming met buurgemeenten

Naast deze bovenstaande informatiesystemen is tevens sprake van horizontale afstemming met buurgemeenten, veelal door tussenkomst van Saver. Het kan namelijk voorkomen dat actuele (onverwachte) weersituaties in buurgemeenten aanleiding zijn om direct de bestrijdingsactiviteiten te activeren. Op aangeven van Saver kan de coördinator gladheidbestrijding besluiten de gladheidbestrijding te activeren.

3.5 Werkwijze

3.5.1 Algemeen

De werkwijze bij de gladheidbestrijding kan worden onderverdeeld in voorbereidende, primaire en secundaire activiteiten. Zoals in dit plan reeds is aangegeven worden de primaire activiteiten gevormd door de bestrijding van sneeuw- en gladheid op de hoofd routes voor zowel gemotoriseerd verkeer als langzaam verkeer. De secundaire activiteiten hebben betrekking op overige wegen en overige locaties, zoals aangegeven onder punt 2.4.

3.5.2 Voorbereidende werkzaamheden

Voorafgaand aan periodes van gladheidbestrijding dienen maatregelen te worden getroffen die een adequate bestrijding ook daadwerkelijk mogelijk maken. Het opstellen van een consignatierooster vormt het belangrijkste uitgangspunt en is reeds aan de orde geweest. In fysieke zin zijn drie zaken belangrijk, namelijk: inkoop van het zout, het plaatsen van zoutkisten bij hellingen e.d. en het verwijderen van palen op fietspaden.

Zoutloket en contracten

De gemeente heeft met Eurosalt een overeenkomst voor het leveren van strooizout op afroep. Over het algemeen heeft de gemeente de beschikking over voldoende strooizout.

Saver heeft, als uitvoerende partij voor het strooien van de wegen in de gemeente Bergen op Zoom, zelf voorzieningen getroffen om bij zouttekort toch aan hun verplichting ten opzichte van de gemeente Bergen op Zoom te kunnen voldoen. Zij hebben zich derhalve niet aangemeld bij het zoutloket.

Het zoutloket is een overheidsinstelling die in de winter, in geval van aanhoudende extreme gladheid en bij een dreigend tekort aan strooizout, inventariseert, op welke plaatsen nog wel zout aanwezig is en dit in overleg met de wegbeheerders herverdeelt.

Zoutkisten

Op 'kwetsbare' locaties worden zoutkisten geplaatst. Deze zoutkisten worden geplaatst bij hellingen in rijbanen en bij wooneenheden voor zorgbehoevende en bejaarden. Op deze manier kan er direct en adequaat tegen de gladheid worden opgetreden op deze locaties. Het aantal zoutkisten is gedurende de afgelopen periode verder uitgebreid naar 89 stuks.

De zoutkisten worden door Saver geplaatst op door de gemeente aangegeven locaties. Saver draagt er tevens zorg voor dat de zoutkisten gevuld blijven. Per ronde vullen wordt een hoeveelheid zout gebruikt dat ongeveer gelijk is aan 1 strooibeurt van de wegen en fietspaden samen.

Wellicht ten overvloede wordt hier nog opgemerkt dat de zoutkisten niet bestemd zijn voor particulier gebruik. De coördinator gladheidbestrijding geeft vóór aanvang van de consignatieperiode opdracht tot plaatsing van de zoutkisten. Het overzicht van de locaties van de zoutkisten staat in bijlage F.

Aandachtspunt is dat voor 1 april alle zoutkisten zijn opgeruimd door Saver.

Verwijderen palen in fietspaden

Op veel fietspaden staan zogenaamde afsluitpalen om te voorkomen dat gemotoriseerd verkeer, i.c. auto's, gebruik kan maken van fietspaden. Daar waar deze palen het strooien door auto's met strooiaanhangen onmogelijk maken, worden zij verwijderd aan het begin van de consignatieperiode.

De palen worden pas verwijderd op het moment dat de eerste gladheidperiode wordt verwacht. Na de consignatieperiode, of zoveel eerder c.q. later als mogelijk is, worden de palen teruggeplaatst.

3.5.3 Primaire activiteiten

Groot materieel

Voor de primaire routes, niet zijnde fietspaden, wordt groot materieel ingezet (strooiwagens). Voor de bestrijding van sneeuw en gladheid op deze routes wordt gebruik gemaakt van de diensten van Saver. Saver wordt aangestuurd door de coördinator gladheidbestrijding. Indien deze coördinator na signalering besluit tot het activeren van de sneeuw- en gladheidbestrijding, geeft hij Saver daartoe opdracht. Saver beschikt voor het grondgebied van de gemeente Bergen op Zoom over 4 strooi eenheden.

Doordat Saver zich moet houden aan het Arbeidstijdenbesluit Vervoer kan het voorkomen dat, hoofdzakelijk bij aanhoudende sneeuwval, Saver niet kan beschikken over voldoende chauffeurs om alle voertuigen in de gladheidbestrijding op de weg te houden. Inzet dient in dit geval te geschieden in nauw overleg met de dienstdoend opzichter of de coördinator gladheidbestrijding

Klein materieel.

De fietsroutes worden gestrooid met inzet van eigen personele en materiële middelen van het team Buitendienst van de gemeente Bergen op Zoom. Aansturing geschiedt eveneens door de coördinator gladheidbestrijding. De afdeling beschikt over 5 strooi eenheden die alle zijn uitgerust met een strooiunit en een sneeuwschuif.

Extra aandacht zal worden besteed aan het voorkomen van hinderlijke sneeuwruigen naast geparkeerde auto's en op kruisingen en aan het strooien van fietsoversteken.

3.5.4 Secundaire activiteiten

Voor de hoofdroutes is een contract afgesloten met Saver. Binnen de gemeente, team Buitendienst is specifiek personeel en materieel geconsigneerd in de periode van week 47 t/m week 10. Naast de inzet van personeel en materieel, specifiek geconsigneerd voor de gladheidbestrijding, beschikt de afdeling over de wijkteams. In periodes van sneeuw en gladheid is meestal sprake van onwerkbaar weer als het gaat om reguliere onderhoudswerkzaamheden in de wijken. Het personeel van de wijkploegen die hierdoor 'vrijkomen' worden, indien nodig, ingezet bij de bestrijding van sneeuw en gladheid op de hot spots en overige wegen/locaties in de wijken. Dit geschiedt tijdens reguliere werktijden.

3.5.5 Participatie en arbeid re-integratie

Tijdens het komende gladheidseizoen wordt wederom aansluiting gezocht bij de actie Bergen op Schoon, participatie en arbeid re-integratie.

In dit project worden personen met een afstand tot de arbeidsmarkt ingezet in de openbare ruimte om op die manier te re-integreren naar de arbeidsmarkt.

Tijdens de gladheidperiode kunnen deze mensen rond wooneenheden voor zorgbehoevende en zorgcentra de trottoirs sneeuwvrij maken en houden.

3.6 Verantwoording

Onder punt 2.1. is aangegeven dat vanuit het wettelijk kader de gemeente als wegbeheerder de maatschappelijke verplichting heeft te zorgen voor een veilig gebruik van de openbare ruimte. In dit kader is het van belang dat de gemeente zeker stelt en zo nodig kan aantonen dat zij die acties heeft genomen die in dit soort periodes redelijkerwijs van haar mogen worden verwacht. Als hulpmiddel hierbij zijn de wagens van Saver en van de gemeente Bergen op Zoom, die ingezet worden voor de gladheidbestrijding, uitgerust met een gps (Global Position System). Aan de hand van dit systeem kan worden aangetoond waar en wanneer er is gestrooid.

3.7 Neveneffecten

Naast de overlast die periodes van sneeuw en gladheid met zich meebrengen kennen deze periodes nog enkele praktische neveneffecten. Onder punt 3.5.2. is reeds aangegeven wat de neveneffecten kunnen zijn van het verwijderen van afsluitpalen op fietspaden. Daarnaast kan door het strooien schade aan beplantingen ontstaan, veroorzaakt door te brede afstelling van de zoutstrooiers. Indien kan worden aangetoond dat hier inderdaad sprake van is, zullen de kosten voor herstel op de aannemer (Saver) verhaald worden.

3.8 Zout

3.8.1 Algemeen

In aanvulling op veelgestelde vragen omtrent zout en de werking ervan is in het gladheidbestrijdingsplan een paragraaf opgenomen met enkele wetenswaardigheden ten aanzien van zout c.a.

3.8.2 Zout en 'schuiven'

Zout heeft met name effect wanneer dit (direct) op de ondergrond kan worden gestrooid die bevroren is of het risico loopt om op of aan te vriezen. De werking van zout is afhankelijk van de intensiteit waarmee er overheen wordt gereden (of gelopen). Bij sneeuwval is schuiven de remedie omdat strooien op sneeuw weinig tot geen effect sorteert.

Schuiven heeft echter weer de bijwerking dat het sneeuwruigen op parkeerstroken, fietspaden of trottoirs veroorzaakt. Pas als de sneeuwlaag is weggeschoven heeft strooien met zout het gewenste effect.

Vaak kiezen we voor een combinatie van schuiven en strooien. Blijft het echter sneeuwen, dan kan het proces worden herhaald en is het uit oogpunt van effectiviteit en efficiency vaak beter niet te strooien maar alleen te schuiven.

De combinatie van (aanhoudende) sneeuw en vorst is er mede de oorzaak van dat op sommige momenten sneeuwruigen aanvriezen. Hierbij ontstaat het probleem dat de sneeuwruigen door aanvriezen moeilijk tot niet weg te schuiven zijn. Dit is niet te wijten aan de manier van gladheidbestrijding, maar is een gevolg van een samenloop van (klimatologische) factoren.

Een bijkomend aspect van het wegschuiven van sneeuw is dat het wel ergens naar toe moet worden geschoven. In de binnenstad is dit bijvoorbeeld een aanzienlijk probleem. Sneeuw wordt naar de zijanten weggeschoven, hetgeen in de binnenstad nagenoeg onmogelijk is omdat dan de winkels moeilijk tot niet toegankelijk zijn. Dit belemmert met name de bestrijding van sneeuw in de binnenstad in ernstige mate.

3.8.3 Zout en dooi

In de winter is vaak sprake van sterk wisselende weersomstandigheden. Dit houdt in dat sneeuw, vorst en dooi (of combinatie hiervan) elkaar constant kunnen afwisselen. Na een periode van dooi spoelt het op de weg liggende zout weg in het riool. Het gehele proces van gladheidbestrijding begint hiermee weer van voor af aan.

3.8.4 Zout en vorst onder -5 graden Celsius

Beneden een temperatuur van -5 graden vermindert de werking van zout sterk. Onder -8 graden werkt zout niet meer.

3.8.5 Zout en zand

Deze combinatie kan worden toegepast wanneer de temperaturen onder -5 graden Celsius dalen en/of sprake is van schaarste aan zout. Zand zorgt voor (beperkte) stroefheid en zout voor de dooiende werking zodra de temperatuur weer boven -5 graden stijgt.

3.8.6 Zout en het milieu

Er wordt niet zomaar gestrooid. De hoeveelheden die per m² worden gestrooid zijn gebaseerd op de effectieve werking voor de bestrijding van de gladheid. Daarnaast dient men zich er van bewust te zijn dat zout slecht is voor (bijvoorbeeld) openbaar groen. Het strooien van zout op groenobjecten (direct of door een te grote strooibreedte) levert daarmee ernstige schade op. Groen dat op deze manier wordt aangetast dient veelal te worden vervangen.

3.8.7 Zand en de riolering

Het uitsluitend strooien met zand draagt het risico met zich mee dat bij langdurige toepassing de kolken verzanden waardoor de waterafvoer van het wegdek naar de riolering niet kan worden gewaarborgd. Een bijkomend effect is dat de riolering verzandt en grootschalige, tijdrovende en dure reiniging de consequentie is om de werking van het rioolstelsel te kunnen garanderen.

3.8.8 Zout en de burger

Keukenzout is van voldoende kwaliteit voor het strooien van de eigen, particuliere, stoep en is doorgaans in redelijke hoeveelheden voor handen. Om deze reden stelt de gemeente geen strooizout aan particulieren of bedrijven ter beschikking. Ter indicatie: 10 gram zout is voldoende voor het strooien van 1 m² (1 kg zout is dus genoeg voor 100 m² stoep).

3.8.9 Zoutloket en contracten

De gemeente heeft met Eurosalt een overeenkomst voor het leveren van strooizout op afroep. Over het algemeen heeft de gemeente de beschikking over voldoende strooizout.

Saver heeft, als uitvoerende partij voor het strooien van de wegen in de gemeente Bergen op Zoom, zelf voorzieningen getroffen om bij zouttekort toch aan hun verplichting ten opzichte van de gemeente Bergen op Zoom te kunnen voldoen. Zij hebben zich derhalve niet aangemeld bij het zoutloket.

Het zoutloket is een overheidsinstelling die in de winter, in geval van aanhoudende extreme gladheid en bij een dreigend tekort aan strooizout, inventariseert op welke plaatsen nog wel zout aanwezig is en dit in overleg met de wegbeheerders herverdeelt.

 eurosalt

HOOFDSTUK 4 – COMMUNICATIE

4.1 Voorlichting

Communicatie en voorlichting over sneeuw- en gladheidbestrijding heeft alleen zin als dit gekoppeld is aan de periode waarop dit van toepassing is. Om deze reden wordt in de maand december extra aandacht besteed aan dit onderwerp via diverse media. Om meer helderheid te verschaffen aan de burgers zal via de Gazet aandacht besteed worden aan voorliggend gladheid bestrijdingsplan.

Op de website www.bergenopzoom.nl onder zoekopdracht gladheidbestrijding wordt het plan, na vaststelling door het college, voor eenieder in te zien zijn.

Burgers die via het klant contactcentrum (KCC) contact op nemen met betrekking tot gladheidbestrijding worden in eerste instantie verwezen naar de website van de gemeente.

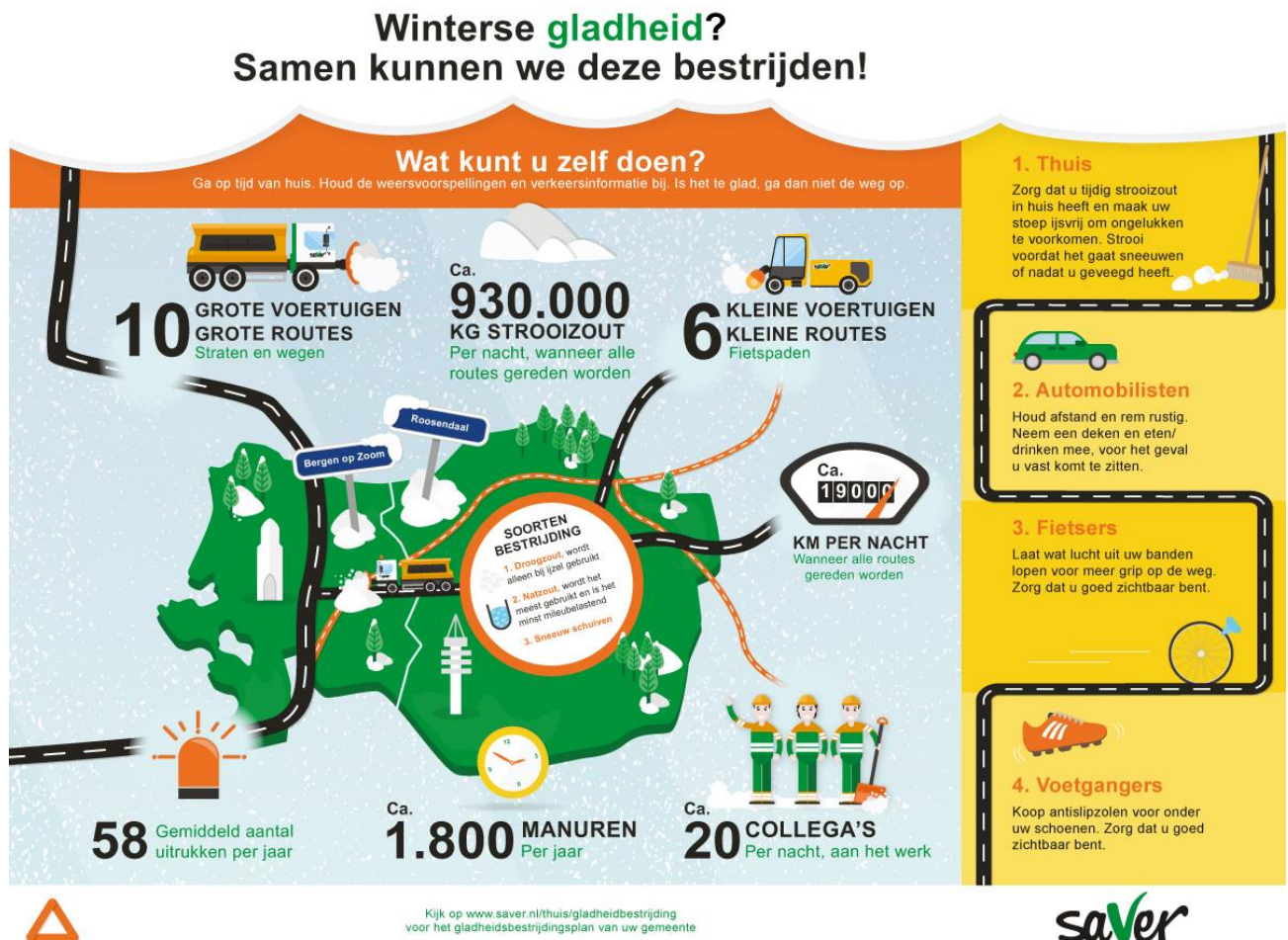
Naast integrale publicatie via de website is tevens gekozen voor het opstellen van een lijst met veel gestelde vragen over de sneeuw- en gladheidbestrijding.

In deze periode is er extra aandacht voor de inzet van social media.

4.2 Overleg met hulpdiensten en openbaar vervoer

Onder punt. 2.3. is aangegeven dat de routes voor openbaar vervoer en hulpdiensten (politie, brandweer en ambulance) de belangrijkste uitgangspunten vormen voor de prioritering in de gladheidbestrijding.

Jaarlijks vindt afstemming plaats of zich eventuele mutaties hebben voorgedaan in de hoofdverkeersroutes voor openbaar vervoer en hulpdiensten.

HOOFDSTUK 5 – FINANCIËN

Voor 2019 en 2020 is voor elk jaar een bedrag van € 178.965,- opgenomen in de begroting voor gladheidbestrijding. Dit bedrag is exclusief het aantal uren van de afdeling van circa €125.000 en is gebaseerd op een meerjarig gemiddelde.

Indien de kosten door intensieve gladheidbestrijding hoger zijn dan het beschikbare budget wordt dit gemeld bij de jaarrekening of het 1^e concern bericht.

In 2019 is in het begin van het jaar 17 maal uitgerukt.

Aan kosten is voor de gladheidbestrijding in de eerste helft van 2019 € 124.199 (o.a. onderhoud, telecommunicatie en verzekeringen) geboekt.

Voor de gladheidbestrijding in de tweede helft van 2019 (strooiseizoen 2019/2020) is derhalve € 178.965 - € 124.199 = € 54.496,- (incl. kapitaallasten, verzekeringen en communicatie) beschikbaar.

EVALUATIE SNEEUW- EN GLADHEIDBESTRIJDING 2017 - 2019

Team Beheer & Advies

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING

- 1.1 Algemeen
- 1.2 Overzicht winterseizoenen 2017 – 2019

2. COMMUNICATIE

- 2.1 Voorlichting via de media
- 2.2 Overleg hulpdiensten en openbaar vervoer maatschappij

3. UITGANGSPUNTEN

- 3.1 Prioriteiten
- 3.2 Routes
- 3.3 Streeftijden
- 3.4 Strooiwijze

4. ORGANISATIE & WERKWIJZE

- 4.1 Consignatieperiode
- 4.2 Organisatie
- 4.3 Signalering

5. DE UITVOERING

- 5.1 Groot materieel
- 5.2 Klein materieel
- 5.3 Zoutkisten

6. DE CIJFERS

- 6.1 Oproepen
- 6.2 Kosten afdeling Realisatie & Beheer
- 6.3 Kosten Saver
- 6.4 Droogzout verbruik
- 6.5 Natzout verbruik

HOOFDSTUK 1 – INLEIDING

1.1 Algemeen

Deze evaluatie wordt jaarlijks, na het winterseizoen, opgesteld en geeft inzicht in het uitgevoerde sneeuw- en gladheid bestrijdingsplan in de afgelopen winterperiodes.

In deze evaluatie wordt zowel de uitbesteding aan Saver als het gedeelte dat door de gemeente wordt gedaan behandeld.

1.2 Overzicht winterseizoenen 2017 - 2019

MeteoGroup heeft het weersverloop tijdens de afgelopen winterseizoenen voor de regio midden zuid Nederland samengevat.

Allereerst wordt een algemeen overzicht van de winter gegeven, daarna wordt per maand een beschrijving gegeven van de weersomstandigheden. Tenslotte wordt door middel van grafieken een vergelijking weergegeven tussen het afgelopen winterseizoen en de voorgaande winters.

Voor het overzicht wordt verwezen naar de bijlage B.

HOOFDSTUK 2 – COMMUNICATIE

2.1 Voorlichting via de media

De communicatie en voorlichting over de sneeuw- en gladheidbestrijding was gekoppeld aan de periode waarin deze van toepassing was. Naast het integraal te communiceren door middel van het ter inzage leggen en publicatie op de website van het gladheidbestrijdingsplan is er tevens voor gekozen om tien wetenswaardigheden over sneeuw- en gladheidbestrijding op te stellen en deze te publiceren op de gemeentepagina in de Gazet

2.2 Overleg met openbaar vervoer en hulpdiensten

De routes van het openbaar vervoer en hulpdiensten zijn belangrijke uitgangspunten en vormen de prioriteitstelling voor de gladheidbestrijding. Voor de afgelopen gladheidperiode heeft er afstemming plaats gevonden tussen belanghebbende diensten en de Gemeente Bergen op Zoom.

Ook met betrekking tot het vaststellen van zogenaamde calamiteiten route, bij een tekort aan strooizout, heeft er overleg plaatsgevonden met de hulpdiensten. Hierbij is afgesproken dat er op eenzelfde wijze zal worden omgegaan met het eventueel overschakelen naar de calamiteitenroute bij een zouttekort.

Op het moment van overschakelen op de calamiteitenroute worden de hulpdiensten ingelicht.

HOOFDSTUK 3 – UITGANGSPUNTEN

3.1. Prioriteiten

Bij de sneeuw- en gladheidbestrijding is de prioriteitstelling gehanteerd zoals deze was opgenomen in het gladheidbestrijdingsplan 2017 / 2019. Hierbij hebben hoofd verkeersroutes voor de hulpdiensten en busdienst voorrang gekregen in route.

Tevens was er ook met de buurgemeenten, Provincie en Rijkswaterstaat afgesproken dat de aansluitende wegen doorgaand gestrooid werden. Dit is volgens afspraak en naar tevredenheid verlopen.

3.2. Routes

Er is gekozen voor één hoofdroute sneeuw- en gladheidbestrijding 2017- 2019. In deze route zijn de volgende zaken opgenomen.

- Gebiedsontsluitingswegen ;
- Aan- en afvoerroutes naar gebouwen van hulpverleners en bedrijfsgebouwen met ploegendienst;
- Routes openbaarvervoer;

Naar aanleiding van de ervaringen in de voorgaande winterperiode bevat het gladheidbestrijdingsplan een calamiteitenroute die in werking kan treden bij omstandigheden die dit verlangen zoals zout tekort.

Daarnaast is, net als voorgaande jaren, een hot spot lijst gehanteerd van wegen die niet in de hoofdroute zitten maar wel van sociaal - maatschappelijk belang zijn. Gedacht moet hier worden aan secundaire wegen op industrieterreinen en wegen rond basisscholen. Deze hot spot lijst wordt overdag tijdens normale werktijd afgewerkt.

3.3. Streeftijden

De wegen en fietspaden, zoals die in het gladheidbestrijdingsplan zijn opgenomen, waren bij “gladheid door vorst” conform afspraak binnen 3 uur na melding volledig gestrooid.

3.4. Strooiwijze

SAVER strooit met het zogeheten “natzout”. Doordat bij nat strooien het strooizout is toegevoegd aan pekewater verwaait het strooizout niet bij het uitstrooien. Het strooizout blijft lager liggen en de werking is sneller. Tevens is het mogelijk om preventief te strooien zodat het zout al op het wegdek ligt op het moment dat de gladheid begint. Natzout blijft tussen de 12 en 14 uur actief nadat het op het wegdek is aangebracht. De routes voor het gemotoriseerde verkeer werden op deze wijze gestrooid.

De gemeente strooit de routes voor het langzame verkeer waarvoor zij droog zout gebruikt. Dit strooizout is het zogeheten steenzout en heeft verschillende korrelgrote en is daardoor voor een langere periode effectief.

HOOFDSTUK 4 – ORGANISATIE & WERKWIJZE

4.1. Consignatieperiode

In de sneeuw- en gladheidperiode 2017 – 2019 was de consignatieperiode vanaf week 47 t/m week 10 voor zowel team Buitendienst als voor Saver. Deze periode is gekozen omdat hierin het zwaartepunt ligt qua sneeuw- en gladheidbestrijding.

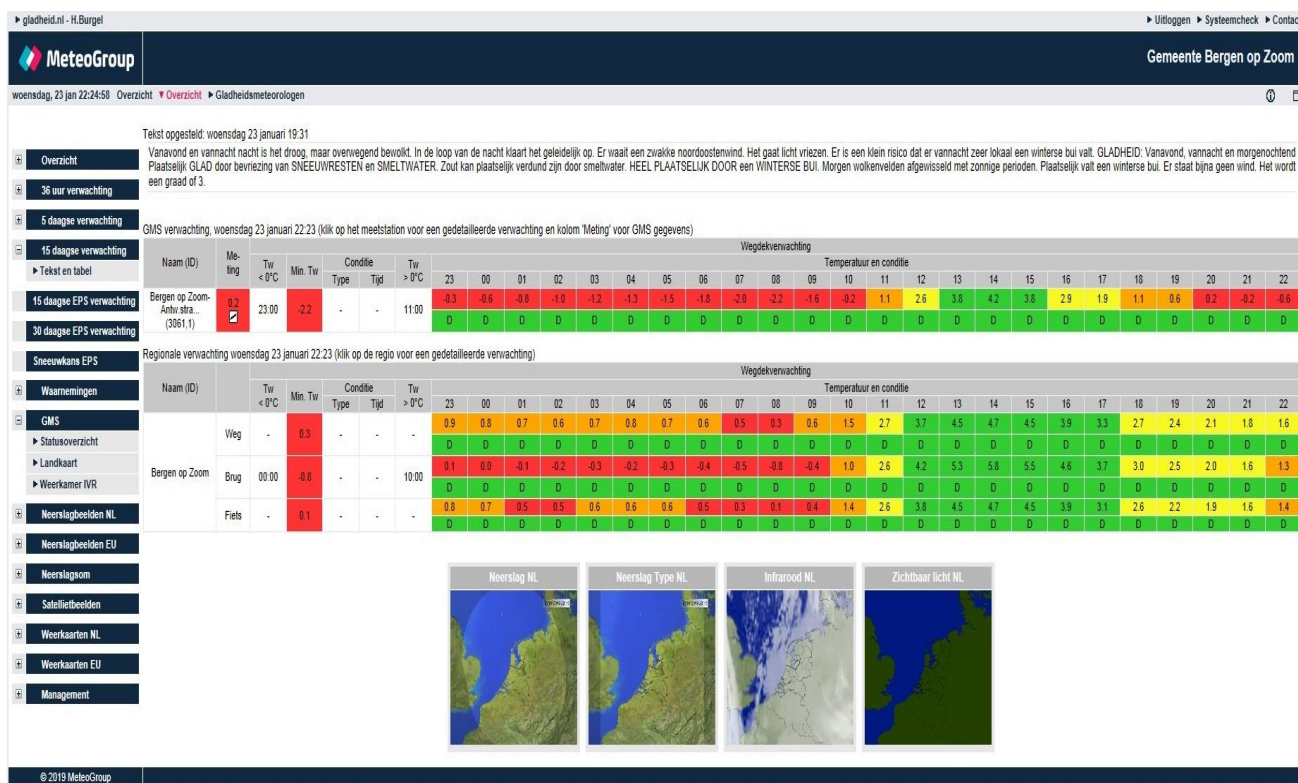
4.2. Organisatie

Tijdens reguliere werktijden fungeerde de teammanager Buitendienst als coördinator gladheidbestrijding. Hij was het aanspreekpunt voor de uit te voeren werkzaamheden. Bij zijn afwezigheid was er ten alle tijden een vervanger aanwezig die ervaring had in de gladheidconsignatie. Dit heeft ook dit periode weer goed gefunctioneerd.

Buiten kantooruren was de consignatiedienst Sneeuw en Gladheid van toepassing. Dit betekende dat 3 ploegen van 6 personen (1 diensthebbende coördinator, 4 teamleden en 1 reserve), om toerbeurt een week geconsigneerd waren. De diensthebbende coördinator gaf opdracht aan Saver en aan de eigen ploeg van de gladheidbestrijding voor het aanvangen van de gladheidbestrijding.

4.3. Signalering

De signalering voor de sneeuw- en gladheidbestrijding gebeurde vooral proactief dan wel reactief. Voor de pro actieve signalering van Gemeente Bergen op Zoom beschikt men over een abonnement op MeteoGroup dat voorziet in een internet aansluiting op hun site. Aan de hand van de verkregen informatie kon de (dienst hebbende) coördinator een inschatting maken over de te verwachte weersituatie. Het grote voordeel hiervan was dat de diensthebbende coördinator preventieve acties kon ondernemen. Hierdoor kon de gladheid vroegtijdig worden bestreden en een inschatting worden gemaakt over de voortzetting van de bestrijdingsactie.

HOOFDSTUK 5 – DE UITVOERING

5.1. Groot materieel

Voor de routes, niet zijnde fietspaden, werd in de periode 2017 – 2019 groot materieel ingezet. Voor de bestrijding van sneeuw- en gladheid op deze route werd gebruik gemaakt van de diensten van Saver. Saver werd aangestuurd door de (diensthebbende) coördinator. Als er actie nodig was werd er door de (diensthebbende) coördinator opdracht gegeven aan Saver.

5.2. Klein materieel

De fietsroutes werden in de periode 2017 – 2019 door personeel en met materieel van het team Buitendienst van de gemeente Bergen op Zoom gestrooid. De (dienstdoende) coördinator stuurde deze mensen aan.

Bij het bestrijden van sneeuw op de fietspaden is, gezien de geringe sneeuwval, geen gebruik gemaakt van de diensten van derden. Alle uitrukken zijn geheel door de eigen dienst verzorgd.

5.3. Zoutkisten

Op diverse plaatsen in de gemeente werden in de periode 2017 – 2019 t.b.v. de gladheidbestrijding ruim 89 zoutkisten geplaatst. Deze kisten werden geplaatst bij hellingbanen en wooneenheden voor zorgbehoevenden en bejaarden. Op deze manier kon er direct en adequaat tegen de gladheid worden opgetreden op deze locaties. Saver zorgde voor het plaatsen, vullen en verwijderen van de kisten.

5.4. Meldingen via KCC

In de winterperiodes van 2017 – 2019 zijn via het KCC relatief weinig meldingen met betrekking tot de gladheidbestrijding binnen gekomen. De meldingen zijn waar mogelijk afgehandeld met de uitvoering van het strooien. Dat betekent dat dit niet altijd mogelijk was en dat er gehouden wordt aan de kaders van het gladheidbestrijdingsplan.

HOOFDSTUK 6 – DE CIJFERS

6.1. Oproepen

In de winters van 2017 – 2019 is er 41 keer, buiten werktijd, door eigen dienst en Saver opgetreden tegen de gladheid. Buiten dit aantal uitrukken zijn op werkdagen, overdag, medewerkers uit de wijkploegen ingezet om gladheid te bestrijden op de hot spots en overige weglocaties in de wijken.

6.2. Kosten team Buitendienst

Het team heeft naast uren en tractie ook kosten gemaakt voor reparatie, onderhoud, telecommunicatie, en verzekering.

Totaal is door het team Buitendienst € 59.340,39 aan gladheid besteed in het afgelopen seizoen 2018-2019.

6.3. Kosten Saver

Kosten door Saver gemaakt tijdens de sneeuw- en gladheidbestrijding 2018 – 2019 zijn als volgt:

Kosten gladheidbestrijding najaar 2018	€ 98.920,60
Kosten gladheidbestrijding voorjaar 2019	€ 43.279,66
Totaal	€ 142.200,26 excl. BTW

6.4. Droogzout verbruik

In de afgelopen periode 2018 – 2019 is op de fietspaden t.b.v. de sneeuw- en gladheidbestrijding, door eigen dienst, 182 ton droogzout verbruikt.

6.5. Natzout verbruik

De hoeveelheid zout dat door SAVER verbruikt is op de wegen in de gemeente Bergen op Zoom bedragen 220 ton. Hiermee is totaal 2748 km weg gestrooid.

Overzicht winterseizoenen 2017-2019

(Bron: Meteogroep)

Overzicht winterseizoenen 2017-2019

Net als in de voorgaande vier jaren is ook de winter van 2017-2018 als geheel vrij zacht verlopen. De gemiddelde temperatuur over de wintermaanden december, januari en februari is in De Bilt namelijk uitgekomen op 3,7°C, iets boven het langjarig gemiddelde van 3,4°C. De verschillen tussen de afzonderlijke maanden waren echter groot. Zo werd de top-tien warmste januarimaand in De Bilt opgevolgd door de koudste februari sinds 1996.

In de nacht van 6 op 7 november daalde het kwik voor het eerst dit gladheidseizoen op uitgebreide schaal tot onder het vriespunt. Later in de maand kwam het nog een paar keer tot lichte vorst tijdens de nacht. Structureel winterweer bleef die maand echter uit.

De eerste dagen van december brachten aanmerkelijk kouder weer. Op 1 december daalde de temperatuur in Gilze-Rijen 's avonds al tot -5,6°C. De dag erna beleefden de oostelijke regio's op veel plekken de eerste ijsdag (maximumtemperatuur <0°C), als gevolg van hardnekkige (dichte) mist. De winterkou zette echter niet door. Na een milder intermezzo, stroomde vanaf 7 december opnieuw koudere lucht onze landsgrenzen binnen. Op het grensvlak tussen de zachte en koude lucht, ontwikkelden zich op 10 en 11 december een tweetal bijzondere sneeuwstoringen. In vrijwel geheel Nederland viel op beide dagen een significante sneeuwhoeveelheid, waarvoor het KNMI op 11 december een weeralarm had afgegeven. Het zwaartepunt van de sneeuw lag over het westen en midden van het land, waarbij op de Veluwe plaatselijk meer dan 30 centimeter sneeuw bleef liggen.

Uiteindelijk won de zachte lucht wederom de strijd en verliep de rest van december grotendeels antiwinters en wisselvallig. Op oudejaarsdag werd het in Arcen zelfs 14,5°C!

Ook in januari vroor het nauwelijks. De landelijk laagste januaritemperatuur was -3,1°C, op naam van het Groningse Nieuw-Beerta op 8 januari. Het waren vooral de twee (zeer) zware stormen van 3 en 18 januari die deze maand tekenden. Met name de laatste was zeldzaam fors en is de boeken in gegaan als de zwaarste sinds 25 januari 1990. Aan zee kwam het tot een uurgemiddelde windkracht 11 en ook diep landinwaarts werd plaatselijk stormkracht 9 bereikt! Bovendien werden windstoten gemeten tot 124 km/uur in Enschede en 143 km/uur in Hoek van Holland! Mede hierom had het KNMI een weeralarm afgekondigd.

Op 24 januari deed het voorjaarsachtig aan met maximumtemperaturen tot 14,7°C in Woensdrecht.

In februari ging het weerpatroon op de schop. De wind zocht vaker de oosthoek op waarmee geleidelijk wat koudere en drogere lucht het land binnen kon dringen. Hierdoor kreeg de zon flink wat meer de ruimte en kwam het in de nachten frequent tot vorst. Tijdens de laatste dagen van februari en het begin van maart was het ijsig koud. Met een straffe oostenwind kwam bijzonder koude lucht vanuit Siberië op transport. Her en der bleef het kwik vijf dagen op rij onder het vriespunt. De Bilt wist echter slechts een ijsdag in de wacht te slepen (norm: 7). Vooral op de laatste dag van februari was het extreem koud. Overdag werd het in Enschede 2

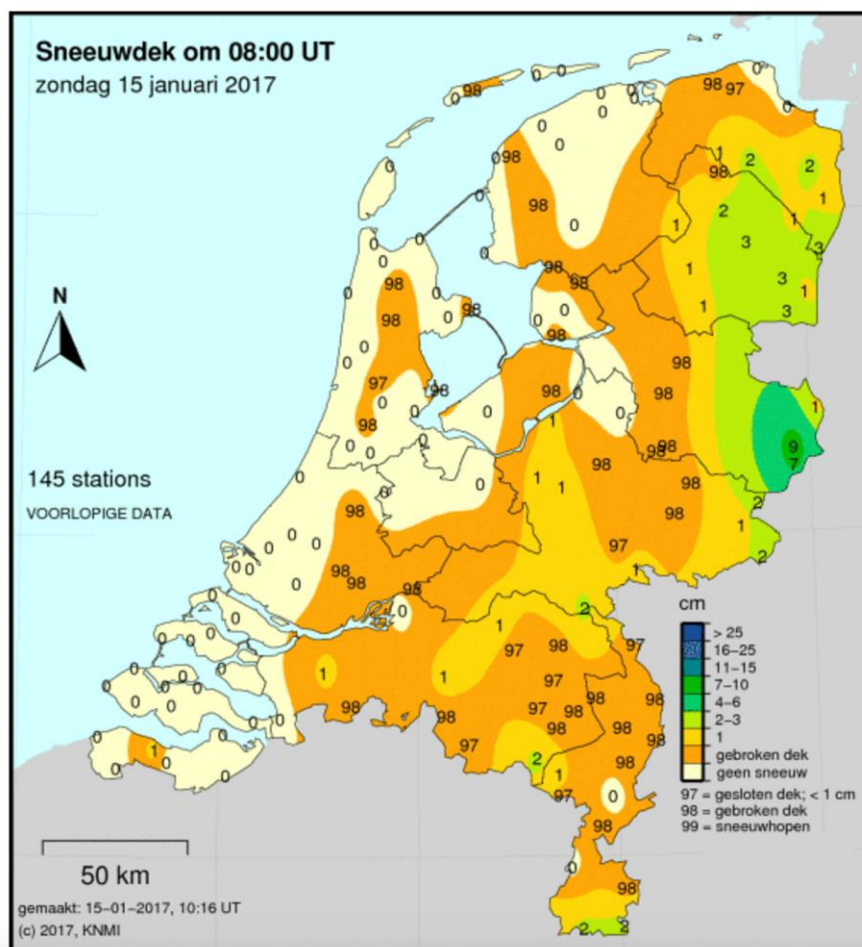
niet warmer dan $-6,0^{\circ}\text{C}$. Bovendien stond in het hele land een windkracht 5 tot 8 uit het oosten, waardoor de gevoelstemperaturen op veel plaatsen beneden -15 graden uitkwamen! 's Nachts vroom het matig en plaatselijk streng. De laagste wintertemperatuur werd gemeten in Woensdrecht, op 28 februari ($-10,5^{\circ}\text{C}$). In het Waddengebied dreven eind februari sneeuwbuien van over de Duitse Bocht over, wat daar lokaal tot meer dan tien centimeter sneeuw opleverde.

Maart begon dus behoorlijk winters met ijsdagen en een koude oostenwind. Op veel ondiepe sloten en plassen werd geschaatst. Op 3 maart deed zachte lucht vanuit het zuiden een aanval op de kou, wat in het zuiden hier en daar meer dan vijf centimeter sneeuw opleverde.

De milde lucht veroverde uiteindelijk het hele land. Van de een op de andere dag was de kou daarmee verdwenen. Waar de middagtemperatuur in regio midden op 3 maart maar net boven het vriespunt lag, steeg het kwik een etmaal later tot ruim 11 graden. Op de 10^e maart werd het in Ell zelfs $16,7^{\circ}\text{C}$! De winterkou kwam echter op retour. Als gevolg van een ijzige oostenwind bleef het op 17 maart op veel plaatsen ook overdag opnieuw vriezen. De ergste kou was al snel weer uit de lucht, hoewel volwaardige voorjaartemperaturen uit bleven. Maart was dan ook wederom een duidelijk te koude maand en was zelfs kouder dan december en januari.

Ondanks een erg sombere december en januari, is de winter dankzij een recordzonnige februari alsnog bovengemiddeld zonnig verlopen. Gemiddeld over het land genomen scheen de zon gedurende de drie wintermaanden 48 uur meer dan gebruikelijk. De zon scheen in februari (landelijk gemiddeld 162 uur) ongeveer tweemaal zoveel als het totaal van december (32) en januari (50) samen. Ook in maart liet de zon zich vaker zien dan het langjarig gemiddelde.

Voorjaar december verliep nat met gemiddeld over het land 112 mm neerslag. Ook januari verliep iets te nat met 89 mm, maar februari was daarentegen met gemiddeld 23 mm aanzienlijk droger. November en maart weken wat neerslaghoeveelheden weinig af van de norm. 3

Specifiek voor regio midden zuid Nederland

November

Het gladheidseizoen 2017-2018 is dit jaar rustig van start gegaan. Als gevolg van een overheersende windrichting tussen zuid en west tot noordwest bleven de temperaturen veelal ruim in de plus. De gemiddelde maandtemperatuur is in Gilze-Rijen met 6,9°C dan ook iets boven de norm (6,6°C) uitgekomen. Rond de 7^e was de wind tijdelijk afluend met aanvoer van wat drogere en koudere lucht. Hierdoor kwam het in de nacht van 6 op 7 november op grote schaal tot de eerste vorst van dit seizoen. Woensdrecht noteerde met -3,4°C de laagste temperatuur. Dat was ook meteen de laagste waarde van de hele maand. Het weerbeeld van deze maand kenmerkte zich door afwisselende perioden van sombere, druilerige dagen en dagen met regelmatig zonneschijn met ook een paar (soms stevige) buien. Over de gehele maand genomen was het iets droger dan gebruikelijk (61,5 mm tegenover normaal 76,1 mm). Met 71,7 uren zonneschijn in Gilze-Rijen was het ook iets aan de zonnige kant (norm: 64,2 zonuren). Buiten een enkele verdwaalde natte sneeuwvlok om, is in de hele maand geen serieuze sneeuwval gemeld. Wel kwam het vooral in de laatste dagen van de maand tijdens de nacht tot temperaturen dichtbij of iets onder het vriespunt.

December

De start van de maand was rustig, maar koud. Al op de eerste dag noteerde Gilze-Rijen met -5,6°C de laagste maandtemperatuur. De dag erna kwam de temperatuur daar en in Woensdrecht zelfs niet boven het vriespunt uit (ijsdag). Daarbij was het grijs en nevelig of mistig. Vanaf 7 december brak een erg natte, windrijke en geleidelijk koudere periode aan. Op 8 en 9 december vielen flink wat (winterse) buien, die in de avond en nacht lokaal een dun sneeuwdekje opleverden. Meer sneeuw volgde de dagen erna. Een uniek tweetal sneeuwstoringen deed de regio namelijk aan op zowel 10 als 11 december. Na plaatselijk meer dan vijf centimeter verse sneeuwval, volgde op de 11^e nogmaals vijf tot tien centimeter sneeuw. Het KNMI had daarom een weeralarm afgegeven. Vanaf 13 december werd het iets milder met in de nachten nog wel temperaturen rond het vriespunt. Dit veroorzaakte soms verraderlijke gladheid door bevroering. De week voor kerst verliep vrij zacht en met uitzondering van 17 december buitengewoon somber. Op de laatste twee dagen van de maand werd het nog wat zachter. Op de 31^e steeg de temperatuur in Gilze-Rijen tot 14,3°C, de hoogste maandtemperatuur. De gemiddelde maandtemperatuur kwam daar uit op 4,9°C tegenover een norm van 3,7°C. Op acht dagen werd in Gilze-Rijen vorst opgetekend (normaal: 13). Het zachte karakter ging gepaard met flink wat neerslag en bijzonder weinig zonneschijn. In Gilze-Rijen werd maar liefst 120,5 mm neerslag afgetapt. Dat is ruim boven het langjarig gemiddelde van 75,8 mm. De zon was maar gedurende 31,0 uur te zien (norm: 50,1 uur). Veertien dagen verliepen geheel zonloos. 4

Januari

Ook de derde maand van gladheidsseizoen 2017-2018 is de boeken in gegaan als een duidelijk te zachte maand. De gemiddelde temperatuur is in Gilze-Rijen uitgekomen op 5,8°C, terwijl de norm op 3,1°C staat. Het aantal dagen met vorst bleef dan ook erg beperkt. Gilze-Rijen wist vier vorstdagen bij te schrijven, waar dat er normaal gesproken veertien zijn. In de hele regio is het niet kouder geweest dan -2,6°C, gemeten op 30 januari in Woensdrecht. De extremen naar boven waren een stuk indrukwekkender. Zo steeg de temperatuur daar op de 24^e tot een royale 14,7°C. Naast het feit dat de aangevoerde lucht vaak mild was, was ook de vele bewolking een belangrijke oorzaak van de beperkte vorst tijdens de nachten. Overdag was het hierdoor vaak grijs, wat zich uit in een relatief klein aantal zonuren. Gilze-Rijen heeft de zon 39,5 uur zien schijnen, tegenover een langjarig gemiddelde van 63,1 zonuren. Het was iets aan de natte kant met 86,7 mm neerslag (normaal is 70,0 mm). Op een paar hagel- en natte sneeuwbuien op de 19^e na, viel dit allemaal in vloeibare vorm.

De maand werd vooral gekarakteriseerd door twee buitengewoon zware stormen. De eerste deed ons land aan op 3 januari. In de late nacht schoot de wind tijdens een buienlijn zeer fors uit: Herwijnen registreerde een windstoot van 122 km/uur! Overdag kwam het tot een uurgemiddelde windkracht 6 tot 7. Een nog zwaarder windveld passeerde op 18 januari. In Herwijnen kwam het die dag zelfs tot een zeldzame uurgemiddelde stormkracht 9 met daarbij zeer zware windstoten tot aan 121 km/uur.

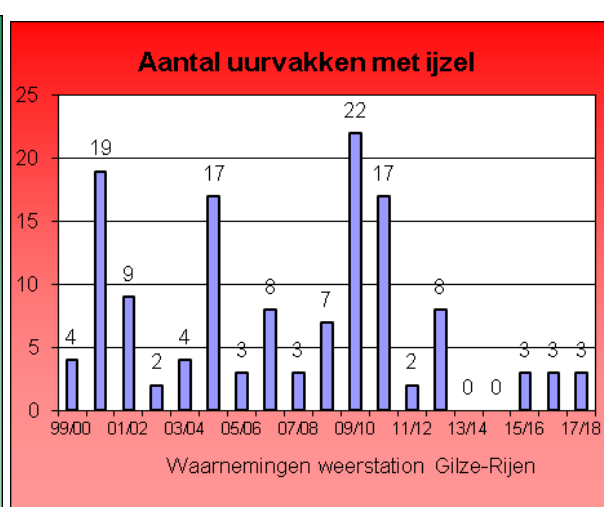
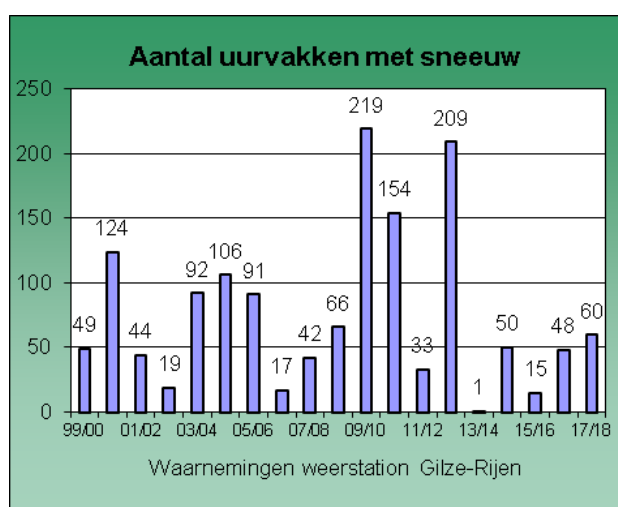
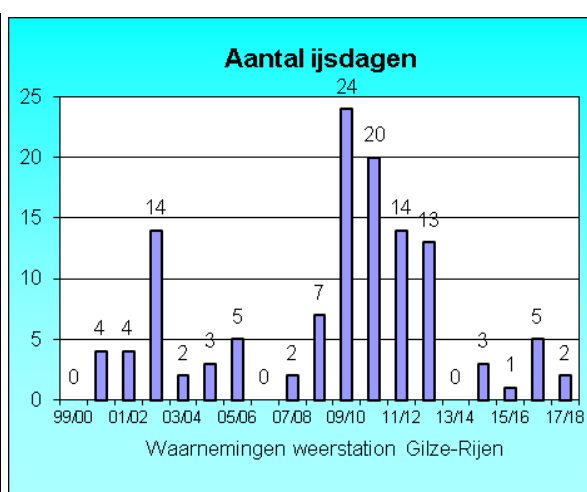
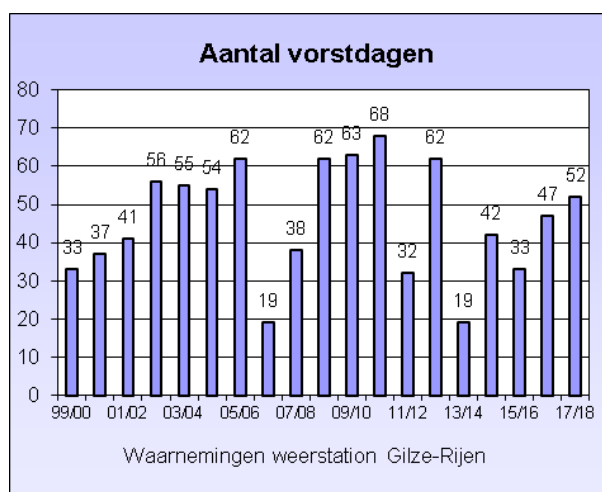
Februari

In deze maand liet Koning Winter zich alsnog op indrukwekkende wijze zien. Waar het in januari sporadisch tot enige vorst kwam, dook het kwik in februari vrijwel elke nacht tot onder het vriespunt. Gilze-Rijen telde uiteindelijk 25 vorstdagen (twaalf meer dan gebruikelijk). De eerste dagen verliepen hoofdzakelijk bewolkt en buig (soms wat hagel of een vlok natte sneeuw) met temperaturen rond het langjarig gemiddelde. Vanaf 4 februari stabiliseerde het weerbeeld, waarbij het door afluende winden tijdelijk een stuk kouder werd. Zo werd onder heldere condities in de nacht naar 7 februari op grote schaal matige vorst (<-5°C) opgetekend. Overdag steeg de temperatuur bij volop zonneschijn nog wel tot iets in de plus. Tussen 9 en 15 februari werd het wat onbestendiger en iets minder koud. Van tijd tot tijd passeerde een zone met wat (winterse) neerslag, wat tijdens de nachtelijke uren her en der wat aanwitting opleverde. Tijdens de tweede maandhelft viel nagenoeg geen neerslag meer. Het was dan ook een erg droge maand: in Gilze-Rijen viel 20,7 mm (normaal is 57,2 mm). Vanaf 20 februari stak een overtuigende oost- tot noordoostenwind op, waarmee geleidelijk steeds koudere en droge lucht vanuit Rusland de regio in werd geblazen. Hierdoor scheen de zon gedurende de laatste decade vrijwel onafgebroken. Het resulteerde in een recordzonnige maand in Gilze-Rijen: totaal 167,9 zonuren, tegenover 84,5 zonuren als norm. Desondanks leverde het kwik steeds meer in. Vanaf de 25^e kwam de temperatuur maar net boven het vriespunt uit. Op de allerlaatste dag van de weerkundige winter bleef het zelfs overal in de regio de hele dag vriezen (ijsdag). In Herwijnen werd het die dag niet warmer dan -3,8°C! Bij een snijdende oostenwind, 5-6 Beaufort, lagen de gevoelstemperaturen rond -15 graden! In de nachten vror het veelal matig, maar op de 28^e in Woensdrecht streng met -10,5°C! Er viel die dag plaatselijk een klein beetje motsneeuw. Al met al was het een flink te koude maand met in Gilze-Rijen een gemiddelde temperatuur van 0,5°C (normaal: 3,3°C). Het was daarmee de koudste februari sinds 2012. 5

Maart

Zo koud als februari eindigde, zo ging maart ook van start. Uiteindelijk is de maand met een gemiddelde temperatuur in Gilze-Rijen van 4,9°C (norm: 6,3°C) flink te koud verlopen. Daarmee was het in maart kouder dan zowel afgelopen december en januari! Door een snijdend koude oostenwind kwam het kwik gedurende de eerste twee dagen niet of nauwelijks boven het vriespunt uit (lokaal een ijsdag). In de nachten vroom het matig met in de vroege ochtend van 1 maart in Herwijnen met -7,8°C de laagste maandtemperatuur. De extreme kou werd op vrij spectaculaire wijze verdreven. Na 1 tot plaatselijk 6 centimeter sneeuwval op 3 maart steeg de temperatuur een dag later tot ruim 11 graden. Ook de nachtelijke vorst was plotsklaps vrijwel geheel verdwenen. De tweede maartweek deed soms voorjaarsachtig aan met op de 11e zelfs een maximumtemperatuur van 15,9°C in Woensdrecht. Het mildere intermezzo ging wel vaak gepaard met uitgestrekte wolkenvelden en bij tijden wat regen of een paar buien. De winter gaf zich echter niet zomaar gewonnen. Vanaf 16 maart stroomde met een fors aantrekkende oostenwind namelijk opnieuw arctische lucht de regio binnen, wat gepaard ging met een klein beetje (mot)sneeuw. De kou-uitbraak was kortstondig, maar pittig. Op 17 maart bleef het zelfs midden op de dag licht vriezen. Hoewel de ergste kou in de dagen erna vrij snel getemperd werd, bleef het ook de rest van de maand aan de koude kant waarbij het regelmatig tot vorst in de nacht kwam. Vooral de laatste week van maart was tamelijk somber en onbestendig. Daardoor kwam de totale neerslagsom in Gilze-Rijen nog uit op 76,8 mm (normaal is 64,1 mm). Het aantal zonuren kwam uit op 114,3, tegenover een langjarig gemiddelde van 119,1 uren.

Vergelijking tussen het afgelopen winterseizoen en de 18 voorgaande winters.

Bijlage D

Bijlage E

Gladheidbestrijding				-2019/2020
Planning ploegen				
Week 47 - 48				21-11 t.e.m. 27-11
	reserve:			
Week 48 - 49				28-11 t.e.m. 4-12
	reserve:			
Week 49 - 50				5-12 t.e.m. 11-12
	reserve:			
Week 50 - 51				12-12 t.e.m. 18-12
	reserve:			
Week 51 - 52 (1^e Kerstdag)				19-12 t.e.m. 25-12
	reserve:			
Week 52 – 01 (2^e Kerstdag)				26-12 t.e.m. 01-01
	reserve:			
Week 01 – 02 (Nieuwjaarsdag)				01-01 t.e.m. 8-01
	reserve:			
Week 02 – 03				09-01 t.e.m. 15-01
	reserve:			
Week 03 – 04				16-01 t.e.m. 22-01
	reserve:			
Week 04 – 05				23-01 t.e.m. 29-01
	reserve:			
Week 05 – 06				30-01 t.e.m. 05-02
	reserve:			
Week 06 – 07				06-02 t.e.m. 12-02
	reserve:			
Week 07 – 08				13-02 t.e.m. 19-02
	reserve:			
Week 08 – 09 (Vastenavond)				20-02 t.e.m. 26-02
	reserve:			
Week 09 – 10				27-02 t.e.m. 02-03
	reserve:			

Bijlage F

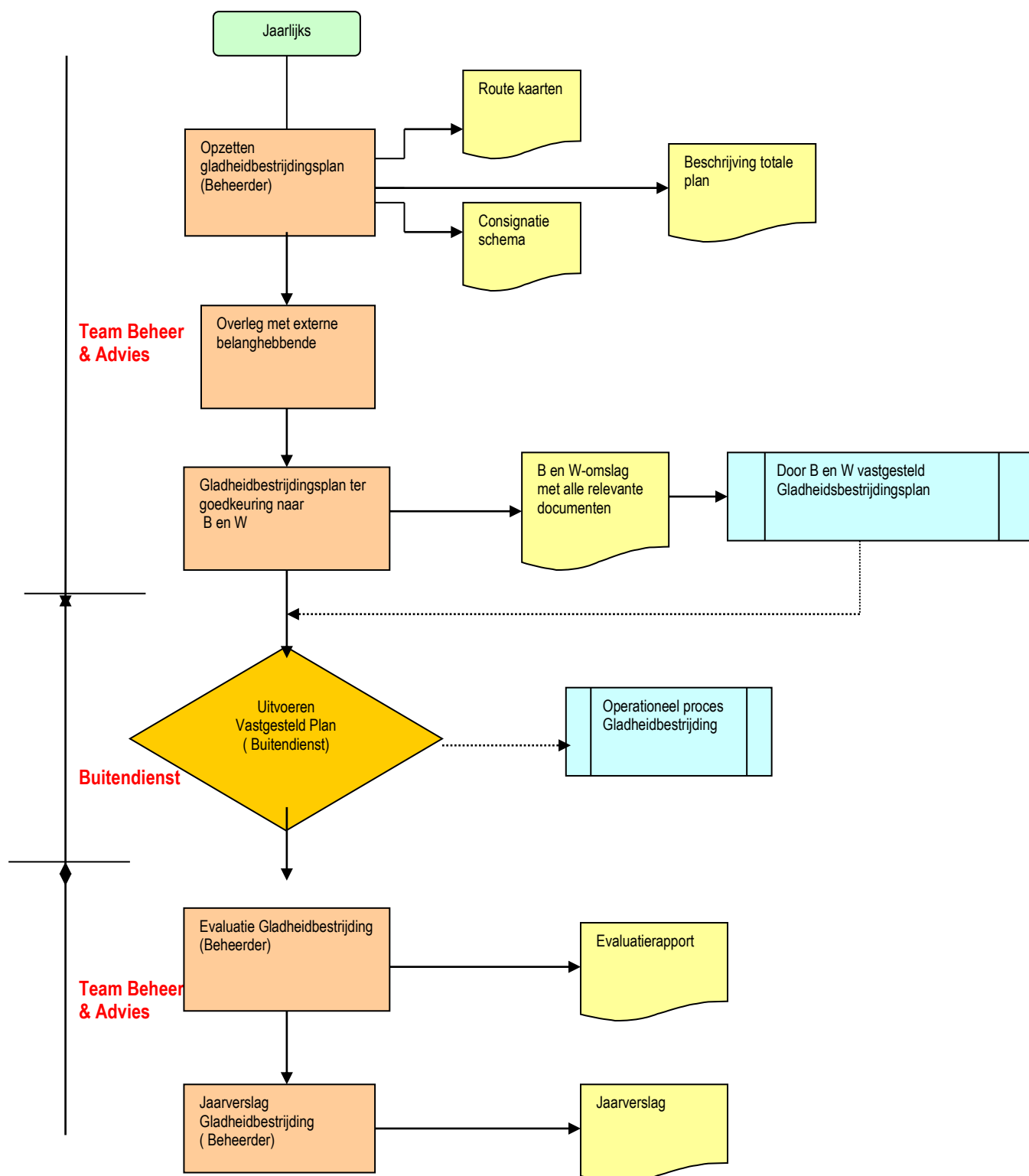
LOCATIES ZOUTBAKKEN

1	Psychotherapeutisch Centrum "De Viersprong"	1x De Beeklaan 2
2	St. Elisabeth	1x Gasthuisstraat 4
3	Boomwei	1x Schoolstraat 17 t/m 55a
4	Seniorenflat	1x Konijnenberg 24 t/m 54
5	Rode Schouw	1x naast helling achter Jacobsberg 1
6	Rode Schouw	1x bij helling naast Rode Schouw 89
7	Rode Beuk	1x Naast helling
8	Eco viaduct over de A4	1x Schansbaan westzijde
9	Eco viaduct over de A4	1x Schansbaan oostzijde
10	GGZ Westelijk Noord-Brabant	1x Hoofdlaan 8
11/12	Europaplein	2X Bij helling naar Duitslandstraat
13	Korenberg	1X Helling naast Kerk
14	Woongemeenschap Lambertijnenhof	1x Lambertijnenhof 200
15	Meilustflat	1x Bloemendaal 61
16	Zoomflat	1x Burg. Stulemeijerlaan 55
17	Avondvrede	1x Bolwerk Zuid 172
20	Schouwborg de Maagd	1X Entree Grote Markt
21	Koepelstraat	1X Entree parkeergarage Achter de Grote Markt
22/23	Parkeergarage de Parade	2x op 3 ^e parkeerdek
24	Bunthof	1x Bij ingang
25	Lichamelijk gehandicapten Woonvorm	1x Van Houtenstraat 2
26	Heiningen	1x Bij middelste flat
27	Ouderensteunpunt Elsenborch	1x Weegbreestraat 2
28	Flat Gageldonk	1x Bij ingang Populierlaan
29	Stadskantoor Plein 13	1X Bij de fietsenstalling
30	Louis Porquinlaan	1x Bij entree no. 1
31	Politiebureau Jacob Obrechtlaan	1X Entree
32/33/34	Gertrudisboulevard	3X Bij de flats naast de cocons
35	VOGG	1x Bernadettestraat 4a
36	Strienestraat	1x Bij helling
37	Hontestraat	1x Bij helling
38	Scheldeflat	1x Borgvlietsedreef 150
39	Oudersteunpunt Aan de Fonteyne	1x Casper Fagellaan
40	Wierlaan	1x Bij ingang flat
41	Ziekenhuis Lievensberg	1x Boerhaveplein 1
42	Van Heelulaan	1x t.h.v. Meropepad 62-63
43	Beukenlaan	1x Bij ingang medische centrum
44	Jacquelineflat	1x Jupiterweg 20
45	Reigershorst	1 x bij ingang aan de Spieringsstraat
46	Oprit P-terrein Augustalaan	1x Augustalaan 1
47	Hof van Voorne	1X Onder aan de berg
48	Hof van Valkenburg	1X Naast helling
49/50/51	Drossaard	2X Naast helling, 1X naast no. 48
52/53	Hof van Beieren	2X Naast helling
54	Vogelaar	1X Bij ingang huis no. 1 t/m 23 (flat de Sirene)
55	Prinsesseplaat	1x Bij ingang flat
56	Senioren complex	Tolseinde 32 t/m 50
57	Senioren complex	Tolseinde 12 t/m 30

58	Aquacite	1x Ansjovislaan 300 bij hoofdingang
59	Aquacite	1x Ansjovislaan 300 bij ingang parkeerkelder
60	Ansjovislaan	1X Bij 247 t/m 297
61/62/63	Fuut	3x Bij elke brug over Schippersvliet 1 stuk
64	De Sleutel	1x Blilrothstraat 4
65	Galgenbaan	1x ter hoogte van no. 2
66	Parkeerterrein Letland	1x Bij ingang aan de Melanendreef
67	Rode Schouw	1x naast hellingbaan achter Jacobsberg 67
69	Gladiolstraat	1x Links op stoep
70	Bastiaansblok	1x Op stoep tussen Pomonalaan en Bovengroenewoudseweg
71	Rijsselbergen	1x op trottoir bij de Burg. Wittelaan
72	Michiel de Ruyterstraat	1 x Bij hoek Antwerpsestraatweg
73	Piet Heinstraat	1 x Bij hoek Antwerpsestraatweg
74	Brabant Wal	1 x tegenover no. 52
75	P-terrein Achter de Luxor	1 x Op 1 ^e p plats op het plein vanaf ingang
76	Andorrapad	1 x Naast oprit Kriekenbos 20
77	Akkerhoef	1 x Aan zijkant van no. 12
78	Goudbaard	1 x onder aan voetpad
79	Kloosterstraat	1 x Bij de entree trap De Sortie
80	't Lindeke	1 x tegenover no. 54
81	Keurvorstenweg	1 x Bij helling naast 21
82	Colijnspolder	1 x ter hoogte van no. 7
83	Colijnspolder	1 x ter hoogte van no. 29
84	Zuiderdreef, School de Markizaten	1 x boven aan de betonnen trap
85	Gertrudiskerk	1 x op binnenplaats aan de Kerkstraat
86	Liechtensteinpad	1 x naast E kast
87	Antoniusplein Lepelstraat	1 x bij entree STAC
88	Piusplein	1 x bij ingang Piushof
89	Kleine Melanen 24	1x bij garage op einde baantje
90	Adrianushof	1x
91	W.Z.C. Vissershaven	1x ingang v.Konijnenburgweg
92	Boerenvest	1x zijkant Boerenvest 32

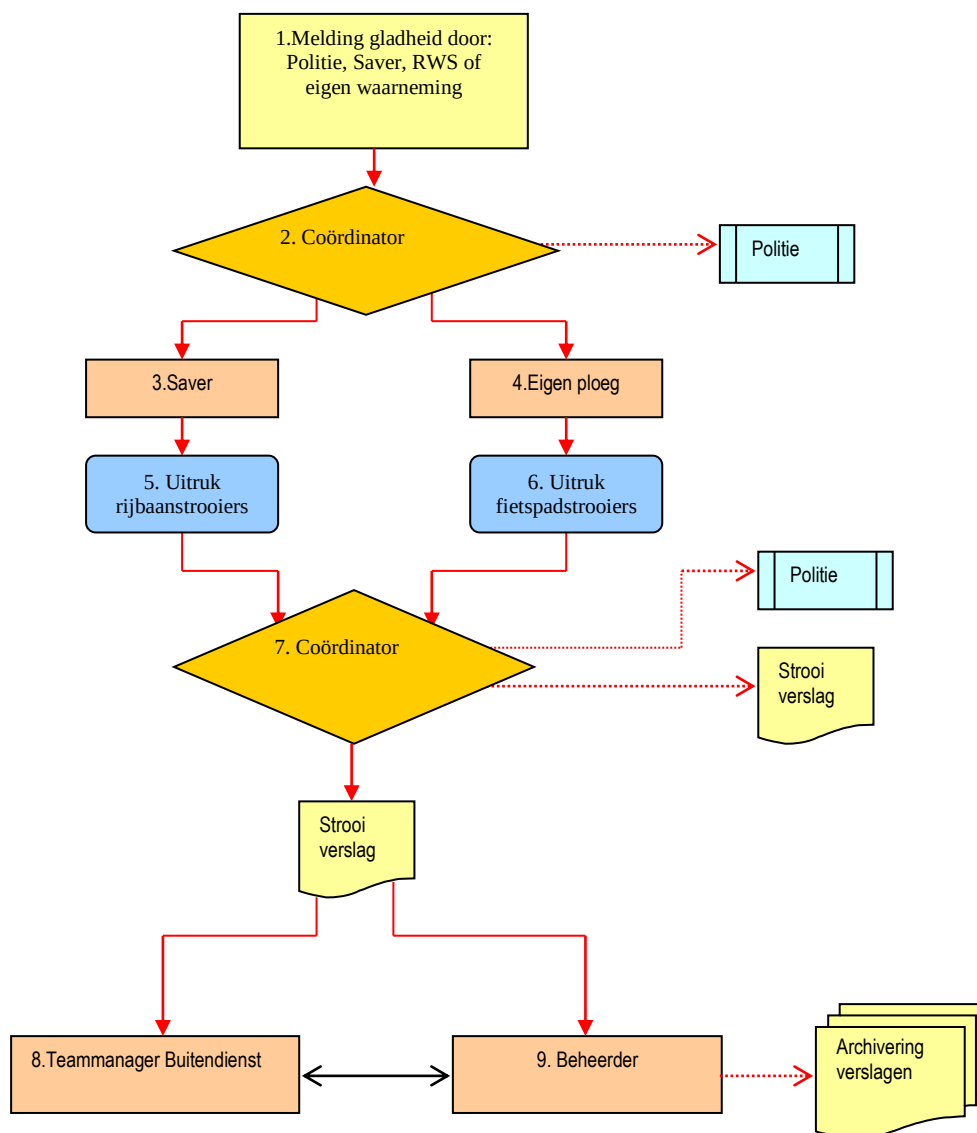
Bijlage G

PROCES SNEEUW - EN GLADHEIDBESTRIJDING

Bijlage H

Operationeel proces Sneeuw- en Gladheidbestrijding

Bijlage I

Sneeuw- en gladheid bestrijdingsplan 2019-2022

Voor de komende winterperiodes 2019-2022 heeft de gemeente Bergen op Zoom een gladheid bestrijdingsplan vastgesteld. Het plan geldt voor de eerstvolgende periode van 21 november 2019 t/m 2 maart 2020 en de winters t/m 2022. Deze bevat een beschrijving van de wijze van waarschuwen, aansturen en inzet en een uiteenzetting over de plaatsen die het eerst gestrooid moeten worden (de volgorde van prioriteit).

Het strooien van de hoofd routes wordt verzorgd door Saver. Daarbij wordt gewerkt met zogenaamde vrachtwagen opzetstrooiers. Het team buitendienst verzorgt de 'langzaam verkeer routes' waaronder met name de fietspaden vallen. Verder is er ook extra aandacht voor bushaltes, ziekenhuis en verpleeg- en bejaardencentra.

Het gladheid bestrijdingsplan ligt voor een ieder ter inzage in de leeshoek van het stadskantoor aan de Jacob Obrechtlaan 4 en is gedurende 4 weken na publicatie in te zien tijdens openingsuren. Tevens kunt u het plan raadplegen via de website van de Gemeente Bergen op Zoom onder zoekopdracht "gladheidbestrijding".

Bijlage J

Gladheidbestrijding: veel gestelde vragen

1. Wanneer wordt er gestrooid?

- Na telefonische melding en overleg met de meteoroloog van Meteo Group (Bergen op Zoom beschikt sinds 2018 over een eigen meetpunt)
- Op werkdagen, tijdens werktijd, na eigen waarneming van dienstdoende toezichthouder en/of in overleg met de meteoroloog van Meteo Group.

2. Waar wordt gestrooid?

- De wegen en fietspaden zoals die op de overzichtstekening, behorende bij het actuele gladheidbestrijdingsplan, zijn aangegeven. Hierin zijn aanrijroutes voor hulpdiensten en bus routes opgenomen.
- Op werkdagen, tijdens reguliere werktijd, de hotspots die op de overzichtstekening behorende bij het actuele gladheidbestrijdingsplan zijn aangegeven.
- **Komt uw straat niet voor in bovenstaande routes?** Dan wordt er in uw straat niet gestrooid.
- Stoepen worden niet door de gemeente gestrooid.

3. Waar staan de bakken met strooizout?

Op 'kwetsbare' locaties worden zoutkisten geplaatst. Deze zoutkisten worden geplaatst bij sterke hellingen in rijbanen en bij wooneenheden voor zorgbehoevende en bejaarden.

Heeft u nog vragen? Dan kunt u bellen naar **140164**